

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๑๓/๒๕๕๗

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๑/๒๕๕๗

วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๕๗

เรื่อง นายธีระ เกษบุญหยก (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๕ หรือไม่

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบสรุปได้ว่า พรรคพลังเศรษฐกิจไทย ซึ่งนายธีระ เกษบุญหยก (ผู้ร้อง) เป็นอดีตหัวหน้าพรรค ได้จดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมือง เมื่อวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๕ และต่อมามีความจำเป็นที่จะต้องแจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองว่ามีเหตุสิ้นสภาพความเป็นพรรคการเมืองเนื่องจากมีจำนวนสมาชิกพรรคน้อยกว่าห้าพันคนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖ ซึ่งผู้ร้องเห็นว่ากรณีดังกล่าวมีสาเหตุมาจากปัญหาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย กล่าวคือ กรณีนายทะเบียนสมาชิกพรรคการเมืองไม่อนุมัติให้สมาชิกพรรค ลาออก ซึ่งเป็นการขัดขวางการใช้สิทธิในการสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองอื่น ผู้ร้องจึงเห็นควรให้การลาออกจากสมาชิกพรรคการเมืองสามารถลาออกผ่านคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ รวมทั้งในการสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองจะต้องใช้เอกสารหลักฐานประกอบการสมัครจำนวนมาก รวมถึงบัญชีทรัพย์สิน ผู้ร้องจึงเห็นควรให้กำหนดการดำเนินการดังกล่าวเฉพาะผู้บริหารของพรรคการเมืองเท่านั้น และควรอนุญาตให้ประชาชนมีสิทธิสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองผ่านบริการส่งข้อความสั้น (SMS) ได้

- ๒ -

นอกจากนั้น การสิ้นสภาพความเป็นพรรคการเมืองเนื่องจากมีจำนวนสมาชิกพรรคน้อยกว่าห้าพันคน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖ นั้น เป็นจำนวนที่กำหนดโดยไม่มีเหตุผลรองรับ ผู้ร้องจึงเห็นควรกำหนดให้พรรคการเมืองมีจำนวนสมาชิกไม่ต่ำกว่าจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มีได้ในสภาผู้แทนราษฎรเท่านั้น ส่วนการยุบพรรคการเมืองก็ควรมีเหตุมาจากการที่พรรคการเมืองส่งสมาชิกพรรคลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต่ำกว่าร้อยละห้าสิบของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มีได้ในสภาผู้แทนราษฎร และให้ลงโทษผู้บริหารของพรรคการเมืองที่ถูกยุบ โดยห้ามมิให้จดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่เป็นเวลาสิบปี รวมถึงปัญหาการซื้อเสียงในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และการทุจริตต่อหน้าที่ในระหว่างดำรงตำแหน่งดังกล่าว ผู้ร้องจึงเห็นควรให้มีกฎหมายให้อำนาจคณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดข้อห้ามแก่ผู้ที่กระทำความผิดลงสมัครรับเลือกตั้งในทุกระดับและห้ามดำรงตำแหน่งทางการเมืองทุกตำแหน่งตลอดชีวิตทั้งกำหนดให้คดีเหล่านี้ไม่มีอายุความ และเนื่องจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ เกือบทั้งฉบับกลายเป็นกฎหมายที่ขัดแย้งต่อการใช้สิทธิของประชาชนในการสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองและการดำเนินกิจการของพรรคการเมือง ผู้ร้องจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยก่อนที่คณะกรรมการบริหารของพรรคการเมืองจะได้ดำเนินการใช้สิทธิของประชาชนตามมาตรา ๖๕ และมาตราอื่นของรัฐธรรมนูญในการขอจัดตั้งพรรคการเมืองใหม่ ต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง โดยขอให้พรรคพลังเศรษฐกิจไทยใช้ชื่อเดิมเพื่อจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมืองใหม่ และมีสิทธิรับสมัครประชาชนทั่วไปที่แจ้งลาออกจากพรรคการเมืองเดิมในใบสมัครที่พรรคพลังเศรษฐกิจไทยจัดทำขึ้นแจ้งให้คณะกรรมการการเลือกตั้งทราบ และให้รับสมัครเป็นสมาชิกพรรคพลังเศรษฐกิจไทยในวันถัดจากวันลาออก โดยเพียงผู้สมัครลงชื่อในใบสมัครและมีพยานรับรองจำนวนสามคนต่อหน้านายทะเบียนสมาชิกพรรคการเมือง ขอมีสมาชิกพรรคมากกว่าจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มีได้ในสภาผู้แทนราษฎร คือจำนวนมากกว่าห้าร้อยคนเท่านั้น และมีสิทธิขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากคณะกรรมการการเลือกตั้งในกรณีที่พรรคสามารถส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเกินร้อยละห้าสิบของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มีได้ในสภาผู้แทนราษฎร คือมากกว่าสองร้อยห้าสิบคนในการเลือกตั้งทุกครั้ง และขอดำเนินกิจการของพรรคในการรับใช้ประชาชนผู้ยากจนเต็มรูปแบบตั้งแต่วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ เป็นต้นไป

- ๓ -

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยหลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญได้” และวรรคสอง บัญญัติว่า “การใช้สิทธิตามวรรคหนึ่งต้องเป็นกรณีที่ไม้อาจใช้สิทธิโดยวิธีการอื่นได้แล้ว ทั้งนี้ ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” และข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาและการทำคำวินิจฉัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๒๑ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญได้” และวรรคสอง กำหนดว่า “การใช้สิทธิตามวรรคหนึ่งต้องเป็นกรณีที่ไม้อาจใช้สิทธิโดยวิธีการอื่นได้แล้ว ทั้งนี้ ตามมาตรา ๒๑๑ มาตรา ๒๔๕ (๑) และมาตรา ๒๕๗ วรรคหนึ่ง (๒) ของรัฐธรรมนูญ”

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ที่จะใช้สิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ได้นั้น ต้องประกอบด้วยหลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามที่กฎหมายกำหนดไว้ดังนี้

(๑) ต้องเป็นบุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้อันสืบเนื่องมาจากบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

(๒) บุคคลนั้นต้องยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

(๓) ต้องเป็นกรณีที่บุคคลนั้นไม้อาจใช้สิทธิโดยวิธีการอื่นได้แล้ว

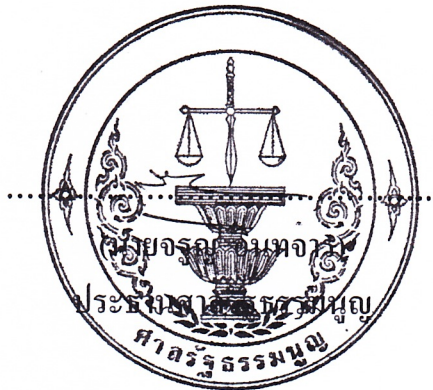
พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามคำร้อง แม้ผู้ร้องกล่าวอ้างว่าพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ เกือบทั้งฉบับซึ่งรวมถึงมาตรา ๒๖ เป็นกฎหมายที่ขัดแย้งต่อการใช้สิทธิของประชาชนในการสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองและการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๕ แต่ผู้ร้องมิได้ระบรายละเอียดและเหตุผลสนับสนุนโดยชัดแจ้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของผู้ร้องอย่างไร ผู้ร้องเพียงแต่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวและเป็นการกล่าวอ้างทั่ว ๆ ไป ทั้งเมื่อ

- ๔ -

พิจารณาข้อเท็จจริงตามคำร้องก็มีใช่เป็นการขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายใดขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญมาตราใด ประกอบกับไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าผู้ร้องได้ใช้สิทธิทางศาลตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑ ใช้สิทธิร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดินตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๕ (๑) และใช้สิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๗ วรรคหนึ่ง (๒) แต่อย่างไรก็ดี กรณีจึงไม่ต้องด้วยหลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ประกอบข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาและการทำคำวินิจฉัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๒๑ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัยได้

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

- ๕ -

(คำสั่งที่ ๑๓/๒๕๕๗)

[Signature]

(นายเจริญ ภัคดีชนากุล)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Signature]

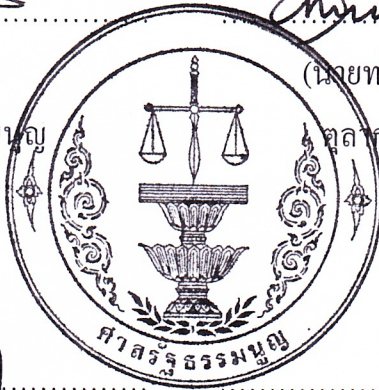
(นายเฉลิมพล เอเตอรุ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Signature]

(นายชัช ชลวร)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Signature]

(นายทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Signature]

(นายนุรักษ์ มาประณีต)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Signature]

(นายบุญส่ง กุลบุปผา)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Signature]

(นายสุพจน์ ไข่มุกด์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Signature]

(นายอุดมศักดิ์ นิติมন্ত্রী)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ